

Cholnoky Jenő

Csolnoky Jenő Élete I.

(Veszprém, 1870. július 23. – Budapest, 1950. július 5.)

- Középiskoláit Veszprémben és Pápán végezte.
- Érdeklődése már ebben a korban a földrajzra irányult
- Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, előbb a Műegyetem vízépítési szakán, később filozófiai doktorátust szerzett.
- Megismerkedett id. Lóczy Lajossal, az akkor már világhírű földrajztudóssal és Ázsia-kutatóval, aki 1894-ben meghívta őt maga mellé asszisztensnek a Tudományegyetem földrajzi tanszékére.
- Lóczy Lajos ajánlására 1896-ban szerény ösztöndíjjal Kínába ment tanulmányútra.

Csolnoky Jenő Élete II.

- Kínából hazatérve adjunktussá léptették elő, megszerezte második doktori oklevelét.
- Feleségül vette Barrois Petronellát. Három gyermekük született.
- 1905-ben a kolozsvári tudományegyetemre nyilvános rendes tanárnak nevezték ki, és megbízták a tanszék vezetésével.
- 1920-ban a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta, a következő évben pedig kinevezték a budapesti Tudományegyetem tanszékvezető tanárává.
- Miután nyugdíjba vonult otthonában szakadatlanul dolgozott tovább, 80 éves korában bekövetkezett haláláig.

Cholnoky Jenő Munkái

- Cholnoky Jenő a magyar geográfia legnagyobb tudósainak egyike.
- Geográfián kívül maradandót alkotott a hidrológiában és a klimatológiában is.
- A természeti földrajzon belül elsősorban a felszínalaktant (geomorfológia) művelte. Mintegy 50 könyvet adott ki, továbbá 700 különféle tudományos dolgozata és népszerű cikke jelent meg.
- Szerte az országban több ezer népszerű földrajzi előadást tartott. Ő vetített először színes diaképeket Magyarországon, amelyeket maga állított elő fekete-fehér diapozitívok átfestésével

Cholnoky Jenő Társadalmi szerepe

- Mint kolozsvári tanár az Erdélyi Kárpát-egyesület (EKE) elnöke volt.
- A Magyar Turista Egyesületnek előbb vidéki választmányi tagja (1908-1917)
- A Magyar Turista Szövetség társelnöke 1918-1923 és 1940-1941 között.
- Úttörőként vett részt a Balaton tudományos tanulmányozásában
- Az 1910-ben megalakult Turáni Társaság (Magyar Ázsia Társaság) elnökségének tagja, amely eredetileg keletkutatásra szerveződött

Cholnoky Jenő legjelentősebb művei

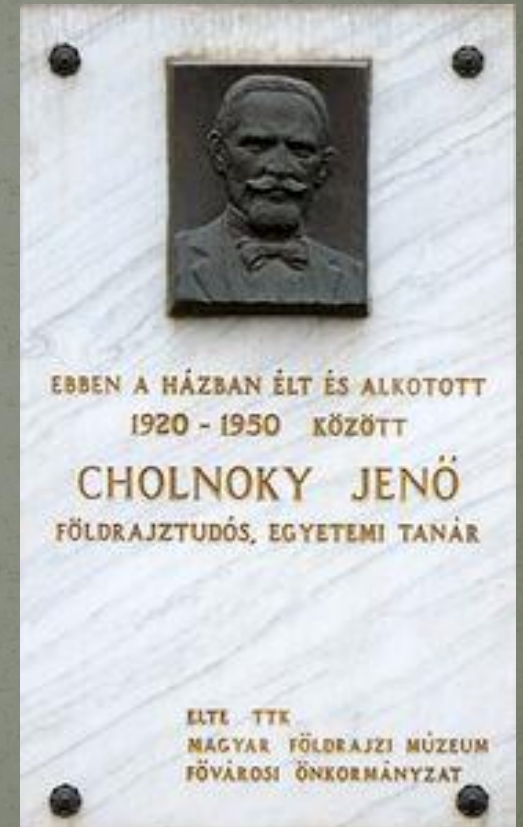
- A Balaton limnológiája, Budapest, 1897
- A sárkányok országából, Veszprém, 1900
- A futóhomok mozgásának törvényei, Budapest, 1902
- A Balaton jege, Budapest, 1907
- A Balaton hidrografiája, Budapest, 1918
- Az emberföldrajz alapjai, Budapest, 1922
- Általános földrajz I-II., Pécs-Budapest, 1923
- A földfelszín formáinak ismerete, Budapest, 1926
- Földrajzi és Statisztikai Atlasz, Budapest, 1927
- Magyarország földrajza, Budapest, 1929
- A Föld és élete, Budapest, 1936-1937, (6 kötet, összesen 3618 oldal)
- Kőrösi Csoma Sándor életregénye, Budapest, 1940
- Utazásom Amerikában Teleki Pál gróffal, Budapest, 1943
- A sivatag, Budapest, 1943 (MEK)

Cholnoky Jenő Emlékezete

- Cholnoky Jenő sírja Budapesten, a Kerepesi temető: 33-2-31. sírhelyen található.
- Szülővárosában, Veszprémben városrész (Cholnokyváros) és az azt délnyugat-északkeleti irányban kettészelő utca őrzi a nevét.
- Cholnoky emlékpark, Balatonfüred

A Tamás- és Péter-hegy sziluettjét ábrázoló dombormű a füredi Cholnoky emléparkban elhelyezett hasábkövön

Cholnoky Jenő emléktáblája a Józsefvárosban